

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради
Харківського національного
університету імені В. Н. Каразіна

ВІЛЬ БАКІРОВ

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
з питання:

«Про роботу спеціалізованих учених рад у 2020 році» від 25 січня 2021 р., протокол № 1

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи проф. Катрича В. О. щодо основних результатів роботи спеціалізованих учених рад університету в 2020 році, Вчена рада зазначає таке.

Протягом 2020 року в університеті працювало 20 спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора/кандидата наук (із них 15 докторських та 5 кандидатських), в яких проводилися захисти дисертацій за 41 спеціальністю (31 спеціальність – у докторських спецрадах та 10 спеціальностей – у кандидатських).

У 2020 році було створено 5 спеціалізованих учених рад з правом прийняття до розгляду та разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (PhD).

За звітний період продовжено термін повноважень 16 спеціалізованим ученим радам до 15.05.2021 року, створено 4 спецради із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора/кандидата наук. Підготовлено пакети документів на створення

4 спецрад з присудження ступеня доктора філософії (PhD).

У спеціалізованих учених радах університету в 2020 році проведено захисти 10 докторських та 22 кандидатських дисертацій, у тому числі здобувачами університету захищено 5 докторських дисертацій та 13 кандидатських дисертацій. Здобувачами університету захищено 4 дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (PhD).

Проведено 3 додаткові розгляди (колективні рецензування) кандидатських дисертацій, надісланих МОН України.

Основні проблеми та недоліки у роботі спецрад:

- здобувачі наукових ступенів публікують результати дисертації у виданнях, які на момент подачі публікації не є фаховими;
- зарахування матеріалів конференцій здобувачів в якості наукових публікацій у фахових виданнях;
- опублікування матеріалів дисертації здобувача у так званих «журналах-хижаках» (часто іноземних українською або російською мовами), які не є спеціалізованими і публікують статті майже з усіх галузей наук;
- рецензенти дисертацій, спеціалізовані вчені ради, зокрема, вчені секретарі та члени комісій спецрад з попереднього розгляду дисертацій, не завжди перевіряють надану здобувачами інформацію щодо наявності публікацій здобувача на офіційних веб-сайтах видань, в яких опубліковано результати дисертацій / або наявності паперового примірника журналу;

- невчасна перевірка тексту дисертації на наявність запозичень з інших документів (перевірка на плагіат);

- є аспіранти і здобувачі наукових ступенів та ступеня PhD, які не вміють користуватися наукометричними базами даних Scopus та Web of Science та бібліографічними менеджерами (наприклад, EndNote та Mendeley).

- для деяких спеціальностей проблемою є створення спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (PhD).

Це пов'язано з тим, що при створенні спецради потрібно враховувати нормативні вимоги МОН України, зокрема:

- наявність в університеті за науковим напрямком дисертації аспіранта не менше двох докторів наук;
- аспірант не повинен мати спільні публікації із членами спеціалізованої вченої ради.

Зауважень з боку МОН України та відхилених МОН України дисертацій, захищених у спецрадах університету за звітний період не було.

Вчена рада ухвалила:

1. Вважати роботу спеціалізованих учених рад університету в 2020 році задовільною.

2. Ученим секретарям спеціалізованих учених рад продовжувати практику вчасного оприлюднення на офіційному веб-сайті університету (репозитарії ЦНБ) текстів дисертацій, авторефератів дисертацій та відгуків офіційних опонентів. Усі оприлюднені документи мають чітко відповідати діючим вимогам.

Відповідальні: вчені секретарі спеціалізованих учених рад.

Термін виконання: постійно.

3. Проведення попередньої експертизи дисертації на розширеному засіданні кафедри/науковому семінарі факультету (ННІ, НДІ) та рекомендація дисертації до захисту у спецраді можливі лише за умови перевірки дисертації на наявність запозичень з інших документів (перевірки на плагіат).

Відповідальні: рецензенти дисертацій, завідувачі кафедр, декани факультетів, директори ННІ, НДІ, головуючі на засіданнях з розгляду дисертацій.

Термін виконання: постійно.

4. Рецензентам дисертацій, головам та ученим секретарям спеціалізованих учених рад і комісіям спецрад з попереднього розгляду дисертацій неухильно виконувати вимоги п.12 Порядку присудження наукових ступенів (Постанова Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567) у частині щодо опублікованих праць, які відображають основні наукові результати дисертації, з відповідної галузі науки.

Відповідальні: рецензенти дисертацій, голови та вчені секретарі спеціалізованих учених рад, комісії з попереднього розгляду дисертацій.

Термін виконання: постійно.

5. Деканам факультетів, директорам ННІ та НДІ за сприяння керівництва ЦНБ розглянути можливість проведення для аспірантів та здобувачів трьох-п'яти пар занять у ЦНБ для ознайомлення з можливостями наукометричних баз Scopus та Web of Science та створення власних баз літературних джерел з метою використання текстових

менеджерів при оформленні наукових робіт, літературних посилань та списків використаних джерел.

Відповідальні: декани факультетів, директори ННІ, НДІ, гаранті освітніх програм, директор ЦНБ Ірина ЖУРАВЛЬОВА.

Термін виконання: до 01 квітня 2021 року.

6. До 30 травня 2021 року спецрадам університету подати до відділу аспірантури і докторантури університету звіти про роботу спецрад.

Відповідальні: вчені секретарі спеціалізованих учених рад.

Термін виконання: до 30 травня 2021 року.

7. Рекомендувати відділу аспірантури і докторантури спільно з первинною профспілковою організацією студентів, аспірантів та докторантів і Радою молодих учених університету організувати консультативні заняття з підвищення комп'ютерної грамотності здобувачів наукових ступенів та ступеня PhD.

Відповідальні: завідувач аспірантури і докторантури Валентина ПАНЧЕНКО, голова профспілки студентів, аспірантів і докторантів Каразінського університету Дар'я БОРТНИКОВА, голова Ради молодих учених університету Катерина КРАВЧЕНКО.

Термін виконання: до 01 березня 2021 року.

8. Підготувати наказ про введення в рішення Вченої ради.

Відповідальний: проректор з наукової роботи Віктор КАТРИЧ.

Термін виконання: до 29 січня 2021 року.